

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 2 marca 2016 roku T. F. M. A. S. z siedzibą w Danii wniosła o zasądzenie od pozwanego J. W. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą M& J J. W. w J. kwoty 291.514,39 złotych z odsetkami ustawowymi od dat kwot szczegółowo wskazanych w pozwie oraz kwoty 168,32 złote wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 2013 roku o terminach zapłaty w transakcjach handlowych od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż w ramach prowadzonej działalności gospodarczej sprzedał i dostarczył pozwanemu towar (mięso). Z tytułu zrealizowanych dostaw wystawił na rzecz pozwanego faktury VAT a pozwany zapłacił z tytułu wystawionych faktur kwotę 90. 000 złotych.

Pozwany nie uiścił pozostałej należności.

(pozew k. 2 – 12)

W złożonej w dniu 20 kwietnia 2016 roku odpowiedzi na pozew pozwany wniosł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu.

Pozwany podniósł, iż roszczenie jest bezzasadne i nie zasługuje na uwzględnienie z uwagi na nieistnienie okoliczności faktycznych przytoczonych w pozwie. Pozwany podniósł ponadto, iż załączone do pozwu dokumenty są w językach obcych, co dyskwalifikuje je jako dokumenty prywatne, załączane dokumenty nie są fakturami VAT, złożone listy przewozowe są jedynie kserokopiami, żadne z tych dokumentów nie posiada podpisu pozwanego ani pieczętki firmowej bądź imiennej pozwanego. W dowodach CMR widnieją pieczętki różnych firm i parafki innych osób, w pustych polach nr 24 CMR nie ma podpisu oraz brak jest pieczętki pozwanego. Pozwany zaprzeczył, aby zamawiał i odbierał od powoda jakichkolwiek towar, nigdy nie otrzymał od powoda dokumentów, na które powołuje się powód, nigdy też nie był przez powoda wzywany do spełniania jakiegokolwiek świadczenia. Powód, zdaniem pozwanego, nie wykazał, iż pozwany odebrał od niego jakikolwiek towar a tym samym, że jest zobowiązany do zapłaty należności.

(odpowiedź na pozew k. 72 – 84)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód jest spółką akcyjną zarejestrowaną według prawa duńskiego w Urzędzie ds. Działalności Gospodarczej Królestwa Danii. Spółka jest reprezentowana przez jednego członka zarządu w osobie Dyrektora Zarządzającego O. T..(wydruk z rejestru wraz z tłumaczeniem przysięgłym z języka duńskiego k. 236 – 237)

Z tytułu wykonanych dostaw powód wystawił na rzecz pozwanego faktury VAT:

- (...) z dnia 13 stycznia 2015 roku na kwotę 104.243,09 złotych z datą płatności 12 lutego 2015 roku z tytułu dostawy mięsa wieprzowego - przodków wieprzowych bez podgardla o łącznej wadze 21.274,19 kg przy cenie 4,90 złotych za kilogram;

- (...) z dnia 20 stycznia 2015 roku na kwotę 95.730,49 złotych z datą płatności 19 lutego 2015 roku dla numeru zamówienia (...) z tytułu dostawy mięsa wieprzowego – przodków wieprzowych bez podgardla o łącznej wadze 20.027,30 kg przy cenie 4,78 złotych za kilogram;

- numer (...) z dnia 27 stycznia 2015 roku na kwotę 92.878,64 złote z terminem płatności 26 lutego 2015 roku z tytułu dostawy mięsa wieprzowego – przodków wieprzowych bez podgardla w ilości 19.973,90 kilogramów za cenę 4,65 złotych za kilogram;

- fakturę numer (...) z dnia 3 lutego 2015 roku z terminem płatności 5 marca 2015 roku na kwotę 89.967,60 złotych z tytułu dostawy mięsa wieprzowego – w ilości 19.992,80 kilogramów za cenę 4,50 złotych za kilogram;

- fakturę korygującą numer (...) z dnia 30 stycznia 2015 roku na kwotę 1.042,53 złotych z tytułu niedoboru wagi przekraczającego 1 %

- fakturę korygującą do faktury numer (...) na kwotę 262,90 złotych z tytułu niedoboru wagi przekraczającego 1 %

(faktury w tłumaczeniu przysięgłym k. 220 – 225, zamówienia i faktury załączone do pozwu k. 21 - 41)

Powód wystawił również dokumenty o nazwie potwierdzenia zamówienia – kopia wewnętrzna - wydruk z dnia 6 stycznia 2015 roku potwierdzający zamówienie przez pozwanego u powoda przodków wieprzowych w ilości 21.500 kg w ilości 121 sztuk, z dnia 13 stycznia 2015 roku potwierdzenie zamówienia mięsa wieprzowego w ilości 21.274,10 kg w ilości 1812 sztuk, z dnia 20 stycznia 2015 roku; potwierdzenie zamówienia przez pozwanego mięsa wieprzowego w ilości 20.027,30 kg 1695 sztuk; potwierdzenie zamówienia przez pozwanego u powoda mięsa wieprzowego z dnia 27 stycznia 2015 roku w ilości 19.973,900 kg 1725 sztuk, potwierdzenie zamówienia z dnia 3 lutego 2015 roku przez powoda u pozwanego mięsa wieprzowego w ilości 19.992,800 kg 1740 sztuk (kopie potwierdzenia zamówienia k. 229 – 234)

W dniu 3 lutego 2015 roku pozwany dokonał zapłaty przelewem z przypisanego do jego firmy konta bankowego kwoty 20 000 złotych na rzecz powoda. (potwierdzenie przelewu k. 235)

Pozwany prowadził korespondencję handlową z powodem reprezentowanym przez M. J. . W korespondencji tej przesłał zamówienie w dniu 6 stycznia 2015 roku na świeże przodki wieprzowe w ilości 20 000 kg za cenę 4, 90 z załadunkiem w dniu 13 stycznia 2015 roku do samochodu ciężarowego firmy (...) z uboju w poniedziałek 12 stycznia 2015 roku o temperaturze załadunku +1 - +3 stopnie C z ustaleniem, iż powód ponosi ryzyko straty 1 % na wadze a pozwany ponosi ryzyko utraty ponad 1 %. Zamówienie zawiera także prośbę o przesłanie mailem całej dokumentacji dotyczącej jego realizacji faktury, CMR, dokumentów handlowych.

Podobne zamówienie pozwany wysłał w dniu 13 stycznia 2015 roku. W korespondencji tej pozwany również w dniu 20 stycznia 2015 roku składał zamówienie i prowadził negocjacje, co do ceny i warunków dostawy dostarczonego mięsa. Kolejne zamówienie złożone zostało przez pozwanego w dniu 28 stycznia 2015 roku.

(korespondencja mailowa k. 238 – 289 w tłumaczeniu z języka niemieckiego)

Z tytułu zrealizowanych zamówień pozwanego wystawiono listy przewozowe podpisane przez odbiorców dostarczonego towaru wraz z pieczętką (...) I. G. 9 F., Zakład (...) ul (...) oraz (...) i Zakład (...). T. M. S. Sł. (...) spółka jawna Ś.. Jako odbiorca towaru w listach przewozowych wskazany jest pozwany, jako przewoźnik (...). W jednym z listów przewozowych wskazany jest dalszy przewoźnik Usługi (...) i kolejny odbiorca towaru Zakład (...).

(listy przewozowe w przekładzie przysięgłym z języka duńskiego i niemieckiego k. 280 – 287, kopie listów przewozowych załączonych do pozwu k. 26,36, 41)

Reprezentująca powoda firma windykacyjna A. C. próbowała skontaktować się z pozwanym telefonicznie w związku z niuregulowaniem przez niego należności za dostawy na rzecz powoda. Powód nie odbierał tych połączeń. (wydruki połączeń telefonicznych k. 44 – 48)

W dniu 15 kwietnia 2015 roku firma ta działająca w imieniu powoda wystosowała do pozwanego wezwanie do zapłaty kwoty 511.174,57 koron duńskich z tytułu zrealizowanych dostaw. (wezwanie k. 49)

Pozwany nie uregulował pozostałej należności na rzecz powoda.

(okoliczność niesporna)

Powyższy stan faktyczny został przez sąd ustalony na podstawie załączonych do akt sprawy dokumentów przedstawionych przez stronę powodową w postaci wydruków korespondencji mailowej, zamówień, faktur i listów przewozowych.

W ocenie sądu dokumenty te, wbrew zarzutom pozwanego, tworzą logiczną całość, dokumentują cały proces składania zamówienia, jego realizacji, dostawy zamówionego towaru i wystawienia dokumentów rozliczeniowych przez powoda.

Sąd nie podzielił zarzutów zgłaszanych pod adresem tychże dokumentów przez pozwanego.

Zarzuty te w świetle całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego są całkowicie nieuzasadnione i powoływane wyłącznie na potrzeby niniejszego procesu w celu zdyskredytowania dowodów przedstawionych przez stronę powodową.

Jednocześnie sąd odmówił wiary zeznaniom powoda oceniając je, jako niewiarygodne z uwagi na ich sprzeczność z całym pozostałym materiałem dowodowym i całkowicie niewiarygodne w świetle zasad wiedzy i doświadczenia życiowego.

Pozwany zaprzeczając okolicznościom faktycznym wskazanym przez powoda i próbując (nieudolnie) zdyskredytować przedstawione przez niego dokumenty nie potrafił jednocześnie w sposób logiczny i wiarygodny wyjaśnić istnienia korespondencji mailowej prowadzonej z jego adresu mailowego ani też faktu uiszczenia częściowej zapłaty w kwocie 20 000 złotych z jego rachunku bankowego na rzecz powoda.

Przedstawiona przez pozwanego wersja wydarzeń jakoby wszystkie przedstawione przez powoda dokumenty w korespondencja mailowa, faktury, listy przewozowe i potwierdzenie przelewu zastały przez powoda sfabrykowane na potrzeby niniejszego postępowania jest całkowicie niewiarygodna.

Trudno uznać za logiczne wyjaśnienie istnienia tych dokumentów lansowanej przez pozwanego tezy, jakoby zostały one sfabrykowane przez powoda lub reprezentującą powoda firmę (...) wyłącznie w celu wyłudzenia od pozwanego pieniędzy przy posłużeniu się w tym celu postępowaniem sądowym opartym na sfabrykowanych dokumentach.

Jednocześnie pozwany nie potrafił logicznie wyjaśnić kwestii istnienia listów przewozowych, w których jego firma wskazana jest, jako odbiorca towaru, i na podstawie których realizowane były na jego zlecenie przewozy przez firmę (...).

Jednocześnie pozwany nie zgłosił żadnych wniosków dowodowych w celu zaprzeczenia prawdziwości dokumentów przedstawionych przez powoda. Gdyby istotnie chciał zaprzeczyć okoliczności faktycznej wykonania dostaw na jego zlecenie mógłby uczynić to z łatwością poprzez zgłoszenie wniosków dowodowych o przesłuchanie odbiorców przedmiotowego towaru wskazanych w listach przewozowych, czy też kierowców i osoby prowadzące firmę transportową wykonującą przewozy w celu zaprzeczenia, iż pozwany zlecał te przewozy i na okoliczność, iż nie zawierał żadnych umów dotyczących dostaw. Okoliczność, iż pozwany z tej możliwości procesowej nie skorzystał odbiera walor jakiegokolwiek wiarygodności jego twierdzeniom o nieistnieniu zobowiązania.

Zgłaszane przez pozwanego zarzuty formalne, co do treści, czy też formy i zawartości przedstawionych przez stronę powodową dokumentów nie mogą wpłynąć na ocenę wiarygodności twierdzeń strony powodowej, co do zawarcia pomiędzy stronami umowy sprzedaży (dostawy) towarów, która nie musi być sporządzona w żadnej szczególnej formie.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Strony łączyły umowy sprzedaży (dostawy) mięsa wieprzowego potwierdzone fakturami wystawionymi przez powódkę jako sprzedawcę w dniu 15 stycznia 2015 roku, 27 stycznia 2015 roku oraz 3 lutego 2016 roku, złożonymi

przez pozwanego zamówieniami i listami przewozowymi stanowiącym dowód dostawy towaru tj. wykonania zobowiązania dostawcy.

W przypadku umów sprzedaży towarów, które zostały zawarte pomiędzy stronami mającymi siedziby handlowe w różnych państwach, zastosowanie znajdują postanowienia Konwencji Narodów Zjednoczonych o umowach międzynarodowej sprzedaży towarów z dnia 11 kwietnia 1980 roku (Dz. U. 1997 r., Nr 45, poz. 286), o ile państwa te są stronami konwencji i nie złożyły oświadczeń, o których mowa w art. 92-96 konwencji wiedeńskiej (art. 1 ust. 1 lit. a. konwencji).

Konwencja wiedeńska jest elementem polskiego porządku prawnego. Zarówno Polska, jak i Królestwo Danii są stronami konwencji wiedeńskiej. Przy czym, zgodnie z art. 91 ust. 2 Konstytucji RP, przepisy konwencji mają pierwszeństwo przed niedającymi się z nią pogodzić regulacjami ustawowymi.

Zgodnie z art. 6 konwencji wiedeńskiej, strony mogły wyłączyć jej zastosowanie m.in. poprzez dokonanie wyboru prawa właściwego dla umowy sprzedaży.

Jednakże – zgodnie z poglądami piśmiennictwa oraz orzecznictwa – wybór przez strony umowy sprzedaży prawa właściwego wywiera skutek przewidziany art. 6 konwencji wiedeńskiej jedynie wtedy, gdy wybranym statutem kontraktowym jest prawo państwa niezwiązanego tą konwencją, w razie zaś wybrania prawa państwa związanego nią skutek ten nie następuje, gdyż częścią prawa wybranego są także przepisy konwencji wiedeńskiej (vide: SN w uzasadnieniu wyroku z dnia 17 października 2008 roku I CSK 105/08 OSNC 2009 z. 11 poz. 153).

W zakresie ustalenia prawa materialnego właściwego dla umowy łączącej strony, w przypadku umów dotyczących podmiotów z państw UE, źródłem norm w handlu międzynarodowym jest Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 593/2008 z dnia 17 czerwca 2008 roku w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych (tzw. (...)), opublikowane w Dz. Urz. UE nr 4.7. 2008 roku L 177/6. Zgodnie z art. 29 tego rozporządzenia weszło ono w życie dwudziestego dnia po jego publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej tj. w dniu 24 lipca 2008 roku i znajduje zastosowanie do umów zawartych po dniu 17 grudnia 2009 roku (art. 28 rozporządzenia).

Zgodnie z pkt. 19 preambuły rozporządzenia, jeżeli nie dokonano wyboru prawa właściwego, prawo to należy określić zgodnie z zasadą dotyczącą określonego typu umowy.

Stosownie do treści art. 3 rozporządzenia, umowa podlega prawu wybranemu przez strony. Wybór prawa jest dokonany wyraźnie lub w sposób jednoznaczny wynika z postanowień umowy lub okoliczności sprawy.

W zakresie, w jakim nie dokonano wyboru prawa właściwego dla umowy zgodnie z art. 3 i bez uszczerbku dla art. 5-8, prawo właściwe dla umowy sprzedaży ustala się w ten sposób, że umowa sprzedaży towarów podlega prawu państwa, w którym sprzedawca ma miejsce zwykłego pobytu (art. 4 ust. 1 lit. a rozporządzenia).

Z okoliczności faktycznych sprawy wynika, iż strony nie dokonały wyboru prawa właściwego. Nie uczyniły tego ani w sposób wyraźny (brak pisemnej umowy sprzedaży i wyraźnych oświadczeń stron w tym zakresie), ani też w sposób dorozumiany.

Z powyższych względów, w niniejszej sprawie zastosowanie znajdują przepisy powołanej wyżej konwencji wiedeńskiej o międzynarodowej sprzedaży towarów.

W świetle treści art. 30 konwencji wiedeńskiej, sprzedający jest obowiązany dostarczyć towary, przekazać wszystkie dokumenty ich dotyczące oraz przenieść prawo własności towarów zgodnie z umową i niniejszą konwencją. Przy czym, jeżeli sprzedający nie jest jednocześnie obowiązany dostarczyć towarów w określonym miejscu, jego obowiązek dostawy polega – w przypadku gdy umowa sprzedaży przewiduje przewóz towarów – na wydaniu towarów pierwszemu przewoźnikowi w celu przekazania ich kupującemu (art. 31 lit. a konwencji wiedeńskiej).

Natomiast kupującego obciąża obowiązek zapłaty ceny za towar i przyjęcia dostawy zgodnie z umową i konwencją (art. 53 konwencji wiedeńskiej).

W toku procesu strona pozwana podnosiła sprzeczne ze sobą i wykluczające się wzajemnie zarzuty. Najpierw kwestionowała złożenie zamówienia na towary ze spornych faktur, czemu przeczą chociażby znajdujące się w aktach sprawy wydruki z korespondencji elektronicznej stron, a co do których pozwany nie przedstawił żadnych dowodów przeciwnych. Przede wszystkim, nie sposób przyjąć za zgodne z rzeczywistością twierdzenie pozwanego o nieotrzymaniu towarów, wobec dysponowania dowodami z dokumentów w postaci listów przewozowych CMR które potwierdzają odbiór zamówionych produktów.

Jednakże, nawet gdyby założyć, że towary te nie dotarły do pozwanego jako kupującego, zgodnie z treścią art. 31 lit. a konwencji wiedeńskiej okoliczność ta nie obciąża powodowej spółki jako sprzedającego, bowiem jak już powołano wyżej, w przypadku gdy umowa sprzedaży przewiduje przewóz towarów, obowiązek dostawy spoczywający na sprzedającym polega na wydaniu towarów pierwszemu przewoźnikowi w celu przekazania ich kupującemu. W omawianym wypadku bez wątpienia takie wydanie towaru nastąpiło. Z treści korespondencji mailowej stron wynika bowiem, iż to pozwany jako odbiorca wskazywał firmę wykonującą przewóz.

Wobec powyższego, pozwany bezsprzecznie jest zobowiązany do zapłaty ustalonej w umowie ceny (tj. wynikającej z opisanych faktur) za dostarczone (lub przynajmniej przekazane do dostarczenia uprawnionemu przewoźnikowi) towary.

Zgodnie bowiem z tym ostatnim powołanym przepisem, sprzedaż jest umową, na mocy której strony podejmują wzajemne zobowiązanie, jedna do przekazania drugiej prawa własności do jakiejś rzeczy, druga do zapłaty ceny tej rzeczy.

Zgodnie z poczynionymi przez Sąd ustaleniami faktycznymi, pozwany otrzymał towar odpowiadający jakościowo i ilościowo złożonemu zamówieniu, w zakresie ubytków wagi wystawione zostały faktury korygujące.

Wobec niezasadności wszystkich podnoszonych przez stronę pozwaną zarzutów, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki dochodzoną należność z tytułu ceny za dostarczony towar.

Konwencja wiedeńska poza tym, że w art. 78 stanowi, iż jeżeli strona nie dokona zapłaty ceny lub innej należności, druga strona ma prawo do odsetek od zaległej sumy (niezależnie od żądania odszkodowawczego należnego na podstawie art. 74), nie reguluje kwestii odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego.

Brak określenia stopy odsetek ustawowych jest tzw. luką wewnętrzną, tj. obejmującą kwestie uregulowane omawianą konwencją, ale wyraźnie w niej nierozstrzygnięte, a zatem w tym zakresie należy stosować prawo materialne tej strony umowy sprzedaży, które jest właściwe dla danego kontraktu, a więc w tym konkretnym wypadku prawo duńskie

Inna wypracowana przez orzecznictwo zasada stanowi, iż wysokość odsetek od zaległej ceny należnej na podstawie umowy, do której ma zastosowanie Konwencja wiedeńska trzeba ustalać w sposób przewidziany w jej art. 7 ust. 2 in fine, a zatem – zgodnie z prawem właściwym dla umowy sprzedaży na podstawie normy kolizyjnej obowiązującej w państwie, którego sąd orzeka w sprawie (vide: wyrok SN z dnia 9 października 2008 roku, V CSK 63/08, niepubl.).

W myśl art. 27 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 listopada 1965 roku Prawo prywatne międzynarodowe (Dz. U. Nr 46 poz. 290 ze zm.) obowiązującego w dacie zawarcia przedmiotowej umowy sprzedaży prawem tym jest prawo duńskie.

Nie zachodzi zatem w tym zakresie kolizja pomiędzy przepisami prawa międzynarodowego prywatnego a przepisami rozporządzenia WE o prawie właściwym dla zobowiązań umownych.

Z informacji nadesłanej przez Ministerstwo Sprawiedliwości Departament Współpracy Międzynarodowej i Praw Człowieka Wydział P. – Traktatowy wynika, iż instytucja odsetek za zwłokę uregulowana została w wielokrotnie

zmienianej i nowelizowanej ustawie w sprawie stóp procentowych. Ostatnia konsolidacja przedmiotowej ustawy pochodzi z 2014 roku.

Z treści ustawy wynika, iż podstawą ustalania odsetek za opóźnienie jest obecnie stopa referencyjna stanowiąca oficjalną stopę oprocentowania kredytów ustaloną przez Narodowy Bank Danii powiększona o 8 punktów procentowych.

(informacja o treści prawa duńskiego wraz z tekstem ustawy k. 308- 312 wraz z tłumaczeniem przysięgłym załączonym do akt)

Z przytoczonych względów sąd zasądził odsetki w wysokości wynikającej z powołanych przepisów tj. oficjalnej stopy referencyjnej i 8 punktów procentowych.

Jako podstawę orzeczenia o kosztach procesu sąd przyjął przepis art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Na koszty sądowe w przedmiotowej sprawie złożyły się: opłata sądowa od pozwu w kwocie 14.576 zł, wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w wysokości 7.200 zł, ustalone na podstawie § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U.2013.490 j.t.) i koszty dojazdu pełnomocnika powoda do sądu zgodnie ze złożonym zestawieniem (k. 201 – 202) oraz poniesione przez powoda wydatki związane z tłumaczeniem dokumentów w kwocie 730,60 złotych.

Ustawa o terminach zapłaty w transakcjach handlowych z dnia 8 marca 2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 403) tj. z dnia 10 maja 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 684) w art. 10 stanowi, iż

wierzycielowi, od dnia nabycia uprawnienia do odsetek, o których mowa w art. 7 ust. 1 lub art. 8 ust. 1, przysługuje od dłużnika, bez wezwania, równowartość kwoty 40 euro przeliczonej na złote według średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie pieniężne stało się wymagalne, stanowiącej rekompensatę za koszty odzyskiwania należności.

Na podstawie tego przepisu sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 168,32 złote.

Na podstawie przepisu art.113 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U nr 167, poz. 1398) Sąd nakazał pobrać od strony pozwanej na rzecz Skarbu Państwa reprezentowanego przez Sąd Okręgowy w Łodzi kwotę 652,76 zł tytułem kosztów poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa (wydatki na koszty wykonania tłumaczeń przez tłumacza przysięgłego).

Z/ odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda, pozwanemu z pouczeniem o sposobie i terminie wniesienia apelacji i zażalenia, co do orzeczenia o kosztach postępowania